ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜಾಣ್ಮೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ, ಕನ್ನಡದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವು ದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸರಳ ಕನ್ನಡದ ಜ್ಞಾನ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಭನ್ನಾ ಭಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬರಬೇಕು. ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡುಥ ಜಮುಬ್ದಾರಿ ಅಂಥುದ್ದು, ಅದರೆ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಭಿನ್ನಾ ಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ನಾವು ನಾಲ್ಕನೇ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಷಯ ಇದ್ದರೆ, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು (ಸಿ)ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಪ್ರಮೇಯ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಬಗೆಯುಲ್ಲಿಕ್ಕೆ, ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಇರಬೇಕು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಚರ್ಜೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಂದು, ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನನ್ನದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು, ಮಂತ್ರಿವುಂಡಲದ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪೇಪರ್ನನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆಯೋ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಪೇಪರ್ ಓದಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರ ಇದು.

(xiii) ವಿಷಯ: ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರವನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರಸಭೆಯವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರ ವೆ ವಿಚಾರ

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದಿನ ಪಕ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿ ನಗರವನ್ನು ಮಹಾ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬುದಿದೆ. ಆ ನಗರಸಾಲಿಕ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಯವರು ಕಡ್ಡು ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಸರಕಾರದ ಆ್ಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಎರಡು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ಅವರ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮೊರಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊದಲನೆಯದು ಬೆಳಗಾವಿ ವೀಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ, ಈ ಸದನದ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಚಾರ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಜನ ಒಂದು ಜಾತಿ ಜನ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯ ಗಳಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕರಿಸ ವುಸಾದರೆ ಅಂಥ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡು ವುದು ಒೈಯದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಗುಸಾರದು. ಈಗ ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಷೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಡೆಸುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದ.ಕೊಳ್ಳತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

್ರೀ ಭೀವಾ ಇ ಖುತ್ರ — ೨ರ್ಸ್ನೆ ಕ್ರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರತ್ನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮ ಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುವಾಗ ಈ ಸುಬಂಗ ಸಲ್ಲಿ ಬಾರ್ಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತಲೆಕೆಡಿಸುವುದ: ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಗಗುವಿ ರರಾವು ಏನಿದೆ ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಏರೋಧ ಇದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ರೀತಿ ಇದೆ. 1956ರ ನಮೆಬರ್ ಅನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಸಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅನಂತರ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಡಸ್ ಬಂತು. ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರು. ಈಗ ಇಕ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇವೊತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಶಿವಸೇನೆಸುವರು ಶೊಲ್ಲಾ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನು ವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ಸ್, ಕೌನ್ಸಿಲರ್ಸ್ಸ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. 1956ರ ನಂತರ ಈವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಗಳು ಆಗಿವೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಆಗಿವೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕಾರು ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇಂಡಿಂಪೆಂಡೆಂಟ್ ಬಂದಾಗ, ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ

ಅಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇವರು ಏನೋ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ರೆಸಲ್ಕೂ ಷನ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ರಾಜ್ಯದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಮ್ ದೇವ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸ ತೆಗೆದು, ಫ್ಲಡ್ಗೇಟ್ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುವರಿಂದ, ಈಗ ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಪರ್ಸೀಡ್ ಮೂಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ತಲೆ ನೋವು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿ , ಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರ. **ಮೊಟ್ಟಮೊಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕಾರ್ಪೊರ್**ರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಸ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಆಗಿಬೆ.ಕು, ಎರಡೆ ನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ತಂಡನುನ್ನು ಸ್ಥಿಸಿಸುವಾಗ ಮುಖ್ಯವನಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ರಿಂದ ಪ್ರೇಕಾದನೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಸೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರವಿಸ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿನೃದ್ಧಿ ಗೋಸ್ಕರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನ ಮಾಡಬೆಕೆ ವಿಸಹ, ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಾಧ್ಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರ, ಬಾರ್ಡರ್ ವಿಚಾರ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವಿಷಾದಕರವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್, ... ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬೆಳಗಾಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕ ಮಾರ್! _ ಹಾಗಾದರೆ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ?

ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಪಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು....ಹೌದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ವಂಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್. = ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು........

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು....ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಅನಂತರ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ(ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ. ಬೆಳಗಾಂ ನಗರ ಸಭೆಯವರು ಬೆಳಗಾಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೨ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ಓಟು ಹಾಕಿದ್ದುರೆ, 7 ಜನ ಉರ್ದು ಮಾತನಾಡುವವರು ತಟಸ್ಥ ವಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ನಾವು ಕಳೆದ 2_3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರದ ಒಗ್ಗೆ ವಾದನಿವ ದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಘಟ ನೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರ್ಶ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಂಕ್ಕೆ ಅವ ರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂತ ಈ ನಿರ್ಣ ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಸಭೆಯವರು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಭೇಟಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೂಡ ಆವರಿಗೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಅವರ ೩ ತಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರೆತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಗರ ಭೆಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಂಟೋೈಂಟ್ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾಗ ವಾಗಿತ್ತು. ನಗರಸಭೆ ಆದಮೇಲೆ ದಂಡು ಪ್ರವೇಶ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ ರವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಕಂಟ್ಗೇ ನ್ಮೆಂಟಿನೆಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ

ರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಕಡೆ ಸೇರಿ ಈ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ?.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್. _ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ_________ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.__ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್. _ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿರ ಬಾರದು ? ಇವತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಸಭೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದಿಹ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆ

ಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನೃ ಮುಖ್ಯ ಪುಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಲಿ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ — ದಂಡು ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾ ಡುತ್ತಾ " ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರದೇಶ ತಮಿಳ್ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು " ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್... ಮುಖ್ಯ ಗುಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಾವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯೆ ವಿಟ್ಟ ತಾವು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಬಹಳ ្នុំជុំ....

Mr. Speaker.— That shall not go into the record.

(ಗೊಂದಲ್ಲ)

Not recorded as ordered by the chair. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್. ... ದೆಂಡು ಪ್ರದೇಶ ತಮಿಳರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ,

ಯವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು ರೆಕಾರ್ಡ್ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಕೊಡಲಿ, ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರೇ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ ದಂತೆ ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಟೋನೈಂಟ್ ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ಸೇರ ಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನರ್ಥವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.— ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ... ಅನ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ನಿಂತು ಕೊಳ್ಳು ವುದಾದರೆ ನಾನು ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇರುತ್ತದೇ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ ತಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮಾತನಾಡಿ. ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ವಿೂರಿ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಯಾದರೂ ಕೇಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಯಾರೊಬ್ಬರ ಗುತ್ತಿಗೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ರಕ್ಷಣೆ ಬರೆ ತಮ್ಮ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಮೂರ್ಖತನ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು

ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅದನ್ನು ಗಣನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣ ಇರಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅವರ ಪಾತ್ರಭಾಷೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಪಿಲೀನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಉದಾ ಹರಣೆಯನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿ. ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಿಕುವಾರ ರವರು ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ಬೇರೆ ಬೀರೆ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ದೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವುದಾನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ವೀಕಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ್ತ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯವಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ಅದ್ದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕಂಟೋನ್ಮಾಂಟ್ ನಲ್ಲಿ ತಮಿಳರೇ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸನಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಪೂರ್ತಿ ಮರಾಠಿಯರೇ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.— ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂಕ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಇದ್ದ ರೆ ತಾನೇ, ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಸವ ಎಂದರೆ ಪಾಪ್ಲ್ಲ್ಲ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ರೇತಾನೆ. ಬಸವ ಎಂದರೆ ಪಾಪ್ಲ್ಲ್ಲು ಬಸವಾ ಎಂದರೆ ಪಾಪ್ಲ್ಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಡಿ.

ಬೇರೆ ಇನ್ನಾ ಪುದಾದರೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕೆಂಥ ಮಾತಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ವಿಹಾರಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕೆ ಜತ್ ಸೋಲಾಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿನ ನಗರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಕಸ್ಮಾಾತ್ತಾಗಿ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವರೇ ಪಡೆದರೆ, ಚುನಾವಣೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಬಹುಮತ ಬಂದು ಅವರೂ ಬಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗು ಹುದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಬಂಧ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ತದ ತತ್ತದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಜನಕಯೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ವಿಸ್ತುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗ ರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅವರು ಯಾವ ಭಾಷೆಯವರೇ ಆಗಿರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಗುರಿ ನಗರದ ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕೆಂ ಥದ್ದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಜುಗಾರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಮೂರಿದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅವರು <mark>ಪಾಸ್ ಮಾ</mark>ಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ ರವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೂ ಏನೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇಶ್ವರ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಊರು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ — ಸಂಕೇಶ್ವರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. — ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಶ್ವೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ — ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.... ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಆವರಿಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯವರಿಗಾಗಲಿ ಅವರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇರಕೂಡದು. ಅವರೇ ಕನ್ನಡದ ರಕ್ಷಕರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂಕೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಒಂದು ಊರು, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾ ರಿಗೌಡರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿ ರುತ್ತಾರೆ. ಅವ**ರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು**. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ**ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ** ಪಂಚಾಯಿತಿಯೆಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ಸ್ತವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಾರಾಠಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಬಹುಮತ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ **ಅ**ವರು **ಒಂದು ಗೊ**ತ್ಸವಳಿ ಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು_. ಪ್ರತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಬೇಕೆಂದು. ಆದರೂ ಅದು ಇನ್ನೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇಶ್ವರ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗಾಂ ಕಾರ್ಪೂರೇಷನ್ ವರು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ

ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ವರೆಗೆ ನಾವು ಸಾವುಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri Ramakrishna Hegde — I am not yielding.

Sri S Bangarappa. — ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇಂಥ ಅಸಹ್ಯ ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

Sri Ramakrishna Hegde.— I am not yielding; I am not yiel-

ding.

Sri S. Bangarappa.— You must stop this unnecessary talk hear. This is not correct.

(Interruptions)

Sri Ramakrishna Hegde.— I am not yielding.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ತಾವುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಎರಡನೇ ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Mr. Speaker -- Unless I permit nothing will go to the records.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡು ವವರು ಇಬ್ಬರೇ ಇರುವುದು. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾನು ಇವ್ದೇನೆ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಶ್ರೀ ನದಾಫ್ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಇದೊಂದು Expunged as ordered by the Chair ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri Azeez Sait. - I have to answer the points raised. Please allow me to say .....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.— ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. __ ತಮ್ಮದು ಬಹಳ ವಿಷರೀತವಾಯಿತು. ಅವರು ಮಾತನಾಡಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ

Sri Azeez Sait .- Sir, the Constitution has given me equal right.....ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯುವಾಗ ಯಾವ ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ಇತ್ತೋ ಆದೇ ರೀತಿ ನನಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಏನು ಅವರ Expunged as orderd by the Chair. (ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.— Expunged as ordered by the Chair.

60 ವಿಧಾನ ಸಭೆ

Expunged as ordered by the Chair, Expunged as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇರ್. _ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಇವರು.

(ಗೊಂದಲ)

<u>ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ'ಸೇಠ್.— ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವುದು ನಮಗೂ ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ.</u> ಅದನ್ನು ನೀವು ನಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲ್ಕಿ ಆದರೆ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನು ? ಬೆಳಗಾಂ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ 7 ಜನರು ಇದ್ದರು ಮತ್ತ ಉರ್ದು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ 🥱 ಜನ ಮುಸ್ಲೀಮ್ ಸದಸ್ಯರು ತಟಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು. ಒಂದು ಮೇಳೆ ಈ 9 ಜನರು ಏನಾದರೂ ನಿರ್ಣಯದ ಪರವಾಗಿ ಮತ ನೀಡಿದ್ದ ರೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದ ಏಟು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ವಾಗಿ ಮತ ನೀಡಿದ್ದ ರೆ ಮರಾಠಿಗರಿಂದ ಏಟು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ತಟಸ್ಥ ರಾಗಿದ್ದರು. "Exrunged as ordered by the Chair-

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.— Expunged as ordered by the Chair.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. _ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಡೆಯುವ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ನಾವೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರಿಂದ ಹೊಡೆಸುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇರ್. — Expunged as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ **ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.** ಈಗ ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ ರುವುದು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇನೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಂತರ ವಿಷಯ ಬಂತು, ಅದರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆ ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ರೇಕದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೊಡೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯ ಬಂದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ದರೆ, ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ? Let him make himself quite clear ....

(Interruption)

ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೋ ಅದನ್ನೇ ಬೆಳಗಾಂನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಪೂರೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಚಿನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳ ಒಂದು ತಿಕ್ಕಾಟದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು, ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಜವಾಚ್ದಾ ರಿಯುತರಾದಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನೌವು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು **ತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾ**ನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂಬು

ದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್. ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಭಾಷಾ ಆಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನನಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲಿ ಮರವಣಿಗೆ ನಡಸುವುದು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಏನಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮರವಣಿಗೆ ನಡಸಬಾರದು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೇನು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಯಮ 334ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಯನ್ನು ಮೀರಿ ಕೆಲವು ಸಲ ವಿಷಯದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಕೆಲವು ಸಲ ನಾವು ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿಗಸುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರುಬರುತ್ತಾ ನಿಯಮ 334ರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಮಾಡುವ ಸ್ಕಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್, ಆರ್ನ್ ಆರ್ಜೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟಿನ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ನಿಯಮನಿ 334ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನೀತುವಂತೆ ಸಂಪ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸಂಪ್ರವಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ನಿಯಮನಿ 334ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ನೋಟೀಸ್ ಗಳನ್ನು 334ನೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 334ನೇ ನೋಟೀಸಿನ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಕೂಡ ನಿಯಮ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನೋಟೀ ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ರವರು ಕೂಡ ಒಂದು ನೋಟೀ ಸನ್ನು 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮ 334ರ ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ನೋಟೀಸನ್ನು ಯಾವೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಿಜಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಮ ಸದಸ್ಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೇ ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರೆಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ 📖 ಸ್ವಾಮಿ, ನಿಯಮ 334ರ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ನೋಟೀಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆ ನ್ನುವ ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ವಿಷಯದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಬಹಳ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಹೊರಗಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆಗೊಂಡು ಜನರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ಸಂಯವುದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ ರಿಗೂ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆಯವರು ವಿನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದೆರೆ ಯಾರೂ ಏನೊ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಮನವರು ಏನು ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ರವರು ಒಂದು ಮೆರವ ಣಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ._ ಈ ರೀತಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡದ ಉದ್ಘಾರ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಉದ್ಯೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಕೆಯನ್ನ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವು ದಾದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಸಂತದಾದಾ ಪಾಟೀಲ್ ರವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಶಾಸ ಕರೂ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದ್ವೇಷವೇನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅವರ ಸಂಪಟ ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರನ್ನು ಅವರು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ

ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಡೆಯವರು. ಇವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡೆ. **ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂ**ಡ ಒಂದೆರಡು ಜಿನ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಸುಮಾರು 5 ಜನರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾ ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಇಸರಿಗೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಮರಾಠಿಯವರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸಹ ಬಾಳ್ವಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟ ಪುಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ನಮಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೂಡ ಆಗು ಪುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ದಹನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು ಅವರು ದಹನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದ್ದ ರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತ ಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಕೆ ಜಿ. ಎಫ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು ? ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು

್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ — ಸ್ವಾಮಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಬೇಕಾ

ದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾವುಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ರವರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸವ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಜೊತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿದ ಎಲ್ಲರು ಕೂಡ

ಸುಯವುದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನ್ಯ ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ... ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್. ಸ್ವಾಮಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ರವರು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ

ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸವನವಲ್ಲಿ ಅವರು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. __ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಏನೆಂದರೆ ನಸಗೆ ಯಾರಾವರೂ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಯಾರೂ ಅವ ರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಹಾಟೀಲ್ —ಮಾನ್ಯ ಅಫ್ಯೆ ಕ್ಷರೇ ಈ ಸವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದುಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನ ನ್ಯಾಸ್ಟಿಪಾಬ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೇಳಿವರು. ಆದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ತಾತ್ತ ಅಪ್ಮು ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ರೀತಿಯ ಪವಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಪದ ಬಹಳ ಮೈಲ್ಡ್ ವರ್ಡ್ಡ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡು ವಾಗ ಬಹಳ ಗುಭೀರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತ್ರಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾರ್ಡ್ನ ನಡೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಜನತೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವೇ ಸಂವರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ರವರು ಒಂದು ಜವಾಸ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಯಾರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿಯ ಪಡೆದನ್ನು ಬಳಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರು ಕೊಡೆಬೇಕು. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅವುಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ

ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು.

(ಗೊಂದಲ)

Sri K. H. Ranganath - Sir, Even then he cannot say that. How can anybody say that. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗು

ತ್ತದೆಯೇ? Even then also he cannot say that. ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಅಂದರೂ ನಾವು ಅನ್ನು ವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂದಿ ದ ರೆ. ಅವರು ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಅಜೇಜ್ ಸೇರ್. _ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆದರೆ ನಾವು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್. ... ಹಾಗೆಂದರೆ ಏನು ಆರ್ಥ ? ನಾವು ಅಂದರೆ ಏನು ? Is the Hon'ble Minister using that Royal, "We'" or is he representing the trust from which he comes? What he meant by that? That was called the Royal "We". I am seriously questioning it. ನಾವು ಆನ್ನುವಾಗ ಮಹಾರಾಜರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ 'ವಿ' ಎಂದು ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

Mr. Speaker: - Let it not be stretched too for. I beg of you .... ತಾವು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ......

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕು**ಮಾರ್.**— ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್*ಸೇ*ಠ್**ರವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ** ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ We are interested in safeguarding the interests of the linguistic minorities and religious minorities. ಇವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮದು ಇದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ತರು.— ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೋಗಿದೆ ತರಿಸಿ ನೋಡೋಣ.

Sri M Veerappa Moily - I did not raise this issue. I think it is worth-while removing it. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಏನೋ ಆಪಾರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ್... ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ... ಇದು ಚಾಕು ಚೂರಿ ಸಂಸ್ಥೃತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು**ತ್ತೇನೆ, ಮಂತ್ರಿ** ಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರೆ..... ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ರ್ ರವರು ಏಕಮೇವ ಸದಸ್ಯರು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ _ ಮಾನ್ಯ ರಂಗನಾಥ್ ರವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. You will appreciate that whatever has been said in that cantext..... ಒಂದೇ 7 ಗಾದರೆ ಬಡಿಯಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ಅಲ್ಪಸುಖ್ಯಾತರಿಗೆ ದಿನಬೆಳ

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್. __ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್ ರಂಗನಾಥ್. _ ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ? ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

(ಗೊಂದಲ)

Mr Speaker — Let us stop it. Why should we stretch this discussion too far?

Sri Manikrao Patil. What is the occasion to provoke him? ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್ — ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.... ನಾನು ಉರ್ದುಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಉರ್ದು ರಾಷ್ಟ

ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು.

Mr. Speaker.— I will look into the record and if there is any objectionable words, I will expunge it-

Sri Manikrao Patil.—He cannot get away from making sweeping remarks.

Mr. Speaker.—Mr. Jalappa to reply to Mr. Nanaiah's matter-(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ **ಜಿ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್.** ಸಮ್ಮನ್ನು [′]ಯಾರಾದರೂ ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ

ಯಾರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವವರು ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕು.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜಿ ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದ ಎಡ ಭಾಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಧರಣ ಕುಳಿತರು)

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.— ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಕಡ್ಡಾ ಯವಾಗಿ ಓದಬೇಕು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ 1962ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಳನ್ನು ಉರ್ದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವವನು ನಾನು. ಇವರು ಚಳ್ಯವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೋಬು ಚೀಲ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು ? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೆ ? ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಬಾರದೇ ?

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್ — ಕನ್ನಡ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ ಮಾನೃ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳಗಾಂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. What was the

Provocation? To whom he is going to hit?

Mr. Speaker.— Now you are going to provoke him If you cannot hear me, what can I do? ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. Let us close the subject.

Sri M. Veerappa Moily.— We are also interested to close it- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈಗ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮ್ಯಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ನಮಗೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನು ವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಮ್ದ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ ಈ ತರಹ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನು ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. 'ನಾನೂ ಕೂಡ ಬೈಯುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನು ವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿರಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೈದರೆ ನಾನೂ ಬೈಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಈಗ ಸಂದರ್ಭ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಸಂಜೆಗೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.......

ಆಧ್ಯಕ್ಷರು.... ನಾನು ಕಡತ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ^{ಕ್ಕೆ}ವ<mark>ೆಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ.... ಇದ</mark>ನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದು

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಸೊಂಡರೂ ಅದು ಹೈಪೋಫೆಟಿಕಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೈಪೋಫೆಟಿಕಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ 'ಜೆದರಿಕೆ' ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ನನಗೆ ಲಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರೆ ಅದು "ಪ್ರಾಮಿಸ್" ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅಂತಹ ಸಮಯ ಬಂದರೆ ನಾವೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಅಂತಹ ಸಮಯ ಯಾವುದು, ಅದು ಬರುವುದು ಯಾವತ್ತು?

(ಮಾತನಾಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ. __ ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ' ಅಂತಹ ಸಮಯ ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ' ನಾವು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇವೆ ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಹೊರತು ________

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್. _ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರೇ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಬಲ್ಲಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.— ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ. ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇತ್.— ಹಾಗಾದ್ರೆ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.— ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕಡತವನ್ನು ಬೇಗ ತರಿಸಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಾದೇಗೌಡ. __ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಎನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಡಕ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಶೇಠ್ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.................

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ರೆಕಾರ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾರೇಗೌಡ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ನಾನು ಹೇಳಿದೆ' ಎಂದು ಆವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರೂಲಿಂಗೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಾಗ 'ಮಾರೇಗೌಡರು ಹೊಡೆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. 'ಹೊಡೆಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಆರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ.......

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. _ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯ

ರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ. ... ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬು ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ರೂಲಿಂಗ್ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕ್ ರಾವ್ ಪಾಟೀರ್. _ ಅವರು ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ —ವಿಷಯವನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯದ ವಿವರಣೆಗೆ ಪುನಃ ನಾವು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಆಡಿರತಕ್ಕ ಮಾತಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಾಖಲೆ ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆದರೆ ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆಯಾದೀತು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತಹ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳು ಫತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾದೀತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಕ್ಕ್ರಕ್ಷರು.— ನಾನು ಎರಡು ಸಾರಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಳು

ತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಡತವನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವು ತೀರ್ಸಾನ ಮಾಡು ವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ರವರೇ ದಯಮಾಡಿ ಇತ್ತ ಬನ್ನಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಿಲಿ. ....ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀರ್ಪ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು

(ಶ್ರೀ ಜೆ. ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿದರು) ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್...ಮಾನ್ಮ ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಮಾತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ರವರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶಂಖ ಹೊಡೆ

ಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ನಾರಾಯಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ಶಂಖ ಹೊಡೆದದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಜೆ ಹೆಚ್ ಪಟೇಲರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನಾವು ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡು ವುದು ಬೇಡ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. ... ಮಾನ್ಯ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಕ್ತಿ. ಸುಮಾರಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೂಸು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದವರ ಕೂಸು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಿಯರಾಗಿರತಕ್ಕವರು

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ __ ಕೂಸು' ಎಂದರೆ ಏನೆಂದು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಅರ್ಥ

ವಾಗದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ನಾವು ಬೈಯುವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್ ರವರೇ ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಆದು ಏನೇ ಇರಲಿ ಕೌಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ನೋವು

ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೈರೇಗೌಡರು ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೋ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ ದಯವಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಇತಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಯಾರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾಳ್ಮೆ ಮೀರಿದರೆ ನೀವು ಆಡತಕ್ಕಂಥಾ ಭಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತ ನಾಡುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.— ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು 334ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನೋರ್ಟಿಸ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ನಂಬರ್ 2373483 ತಾರೀಖು 29–12–1983 ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಸ್ಮಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತರಾಜ ಅರಸ್ ರವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ 4 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡೀಫಂಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಆರ್ಡರ್ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸ್ವಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ 4 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

'ಅಧ್ಯಕ್ಷ**ರು.** __ತಾವು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.— ಈ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ 4 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನ: ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಈ 4 ಡೀಫುಕ್ಟ್ ಸೊೈಟಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸೆಕ್ಟ್ಸ್ನನ್ 70ರ ಪ್ರಕಾರ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಆರೋಪಿಕ್ ಸೆಕ್ಸ್ನೆನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿನ್ನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನೆ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರೆ ನಿರದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷನ್ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರ್ದೇಶಕ್ಷ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರ್ದಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರೆ ನಿರಿಸಿಕ್ಟರ ನಿರ್ದಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ಟಿಸಿಕ್ ವೇಲೂ ಸಹ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ನಿನೈಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲಾ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೊಲೆ ಮತ್ತು ಕೋಮು ಗಲಭೆಯ ವಾತಾವರಣ ಇದು ದರಿಂದೆ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಈವೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಡಿ ಸೋಮಪ್ಪ ....ಮೂರು ಸಲ ತಾವು ಈ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ,

ಮೂರು ಸಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಕಾರಣಗಳೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಲ್. ಜಾಲಪ್ಪ.— ಸ್ವಾವ್ಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಬೀದರ್ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

6. Statement by the Minister

(i) Reg: Settlement between Managemeut and Labour

Mr. Speaker — Hon'ble Minister Sri Azeez Sait will make a a statement under Rule 334.

Sri Azeez Sait — Sir, regarding the matter raised by Sri M.M. Nanaiah and Sri G.K. Subbaiah under Rule 334, I have taken up a joint meeting and I have tried by best to bring a sort of settlement between the Management and the Labour Representative. The Management and the Labour Representative have agreed to enter in to an agreement and the agreement had to be taken place at Madikeri and at this stage, the Labour leader has gone back. I have referred the matter for adjudication. The latest information is that 80% of the workers have gone to the work and the matter has been referred to adjudication.

(ii) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭಡ್ತಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ

ಶ್ರೀ ಬಿ ರಾಚಯ್ಯ (ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಎಸ್. ಕಾಳ ಮರಿ ಗೌಡರು ರೂಲು 334ರ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು

ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇೆ.

ಸ್ವಾವಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗದ ಜಂಟೀ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದಿನಾಂಕ 1-10-1983ರಂದು ತಮ್ಮ ಕಭೇರಿ ಪ್ರ ಸುಖ್ಯೆ: ಎ 12 ಜೆಡಿಎನ್ 1/83-84ರ ಮೂಲಕ 248 ಜನೆ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಪಡವೀಧರ ಪ್ರಾಥವಿ ಕ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹೆಂಗಾಮಿ ಜೇಷ್ಮತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಈ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಪರೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ 15 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಂತಿಸು ಜೇಷ್ಮತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶ್ರಲಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಥವಿಕ ಶ್ರಲಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಥವಿಕ ಹರ್ದೆಗೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಹರಿಗೆ ಭಡ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಅರ್ಹರಿಗೆ ಭಡ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎ. ಜೀವಿಜಯ (ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಸ್ವಾಮಿ, ರೂಲು 334ರ ಕೆಳಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆಡಿ ಸೋಮಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ

ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡ ತ್ತೇನೆ ವಿಷಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ

ಹಾಸನೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಬ್ಬಸಾಲೆ ಗ್ರಾಮವಾಸಿ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಎಂಬುವರು 16.12-83ರಂದು ದೂರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಕಲೇಶಪರ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಡಿ. ಸೋಮಪ್ಪೆಸವರು ಜಿಲ್ಬಸಾಲೆ ಗ್ರಾಮದ ಸರ್ವೆ ನಂ. 324 ಮತ್ತು 329ರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರ ಗಳನ್ನು ಅಕ್ರವ ವಾಗಿ ಕಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೂರು ಅರ್ಜಿಯ ನಕಲುಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಅರಣ್ಯವಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಕಲೇಶಪುರದ ಉಪ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರು ತ್ತಾರೆ. ದೂರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಸನದ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಅಂಜೆ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ದೂರು ಅರ್ಜಿ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಕಲೇಪಪರದ ಅರಣ್ಯ ವಲಯಾಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಳ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ದಿನಾಂಕ 25-12-83ರಂದು ಜರ್ಮಿನಲ್ಲಿ 127 ಪುರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಅದರಿಂದ ಬೆಂದ 175 ಘನ ಮೊಟರ್ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 7 ಲಾರಿ ಲೋಡ್ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಮಾನತ್ತು ಮಾಡಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಎಸ್.ಕೆ.ಪಿ.ಎಫ್.ಓ.ಸಿ. 367—83-84ರಂತೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರಾಧದ ಮೊದಲ ವರದಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯವಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದೂರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ